

ANY 2 - NUM. 33

RIPOLL, 30 D'ABRIL DE 1932

Preu: 20 cèntims

Conferència del senyor Maspons i Anglasell

(Acabament)

Dominació castellana

Mentretant, arriba dia que el rei català es casa amb la reina castellana i és en virtut precisament d'aquesta unió personal, en la qual no intervé per res la voluntat del poble, que s'inicia la decadència de la nostra pàtria. Amb tot, continuaren governant i regint els destins de Catalunya com Estat independent del de Castella, mantenint la vigència de les Corts Catalanes. El poder Legislatiu, Executiu i Judicial, continuà encara essent l'expressió i el sentir del poble català. No obstant, l'entrada de la dinastia castellana a la Confederació catalano-aragonesa, esdevenia causa inicial de la unitat espanyola i primera anella de la cadena que més tard havia de subjectar-nos com a poble lliure.

Espanya, per tant, mai podrà dir-se que sigui conseqüència d'un acte de voluntat, del poble, i si tan sols, producte d'un règim d'unió personal, d'un casament, exactament igual del que esdevé en la vida privada en aquelles qüestions d'herència en les quals per res intervé la voluntat popular. El cas d'Espanya, mai no podrà catalogar-se, d'una manera formal, dintre les normes del Dret públic.

Vingué després la mort de Isabel la Catòlica, ocorreguda abans del seu marit i entrà a governar Felip el Hermoso, II d'Espanya i I de Catalunya, i comença a complir-se la segona fase de la dominació castellana. El rei espanyol per a vigoritzar els seus impulsos de dominador, es decanta barrocament per la política d'absorció: l'alta direcció pública, el comandament dels exèrcits, els càrrecs diplomàtics i tota la vida de relació de l'Estat amb els altres Estats, resta des de aquest moment supeditada d'una manera exclusiva, en mans de castellans i castellà és l'home que exerceix la potestat suprema. Catalunya, que veu minvar els seus drets i augmentar els atropells i desatencions a la seva sobirania, comença d'inquietar-se i s'inicia la guerra de conquesta. No

caricatures sonores

en Let de cân Canaules

La caricatura d'avui, ens planteja un dels problemes més tràgics de la vida: la d'un xicot solter i sense pretensions, que no té, concretament, res d'extraordinari i que en canvi, ningú s'atrevirà a discutir-li la seva innegable popularitat que és, alhora que trascendent i climàtica, filla directa de l'inestimable dó de la simpatia portada als últims postulats de la democràcia extracta, tallant i àdhuc seràficament amable. On rau el secret de la seva popularitat indiscutible?

Per a mi, el més humil dels redac-

fórem prou forts i els destralers d'un rei tirà i absolutista — per cert el primer Borbó — cuiadaren de consumir l'obra de la nostra dominació. Reduïda Barcelona per les armes, caigueren a bocins les nostres llibertats polítiques i quedà establerta, d'una manera definitiva, la dominació castellana, fins en els afers interiors de Catalunya

I és quan Felip IV vé a casa nostra amb la figura repugnant i odiosa de dominador, que els catalans l'anomenem Felip V. Es d'aquesta manera que Catalunya rebutja la fello- nia d'un rei despòtic i tirà. Podem dir que li canviaren el nom, per fer-li entendre que la dignitat catalana no els permetia reconèixer-lo com enemic. (*Grans aplaudiments*).

De Felip V a la dictadura

Fou aleshores, que s'abolí el Consell de Cent i altres institucions catalanes, que es manà que s'usés el castellà en les causes tramitades per l'Audiència i que es destruï tota la xarxa d'organismes i serveis que regulaven la vida nacional catalana. Fou aleshores que Catalunya quedà definitivament subjecta al pensament i a la direcció del país dominador. Pinacle d'aquesta invasió, el constituí la dictadura, la qual arribà a l'extrem grotesc i ridícol, de prohibir al Servei Meteorològic, d'emprar el nom de Catalunya, substituint-lo per *el Noreste de España*. Fins a la injustícia concreta, de negar-nos els diners, uns diners ben nostres, atès que són el fruit i la compensació a un esforç i a unes activitats netament catalanes.

La proclamació de la República Catalana.

El seu significat extricte.

Aquest règim d'opressió i d'injustícia va acabar el dia de la proclamació de la República Catalana. En aquella data memorable les coses tornaren a restablir-se al seu primitiu estat de separació. I aquí sí que cal dir, que el dret no mor mai. Encara que la llei digui que acaba als 30 anys de no exercir-lo, jo us diré que, la submissió forçada del territori d'un Estat per l'exèrcit d'un altre, és un dels justificants més formals per a reclamar el dret d'emancipar-se de l'Estat invasor i per temps que duri la dominació, tota vegada que el

tors d'ALTAVEU, però, segurament el més llegit de tots, el secret de la seva popularitat radica en el seu caràcter, i més que en el seu caràcter, en el seu temperament; temperament reflectiu en la seva cara, cara evidentment reveladora de les seves inquietuts internes, inquietuts internes que l'han portat a discutir de tot, a parlar de tot: de política, de sociologia, de tauromàquia, de boxa, de fisiologia, de botànica, d'esport, de ciutadania. Proporcionalment-li tot plegat un *donnaire* que li ha permès tutejar a tota la parròquia, la qual ha tingut cura de divulgar el seu nom a tot arreu, més si ha calgut atribuir a un altre les pròpies ignoràncies, o encara pitjor, les pròpies misèries. Entenguí's per tant, que per a mi, *el doctor Martí* té unes condicions personals que més d'un dels homes que freqüenten el seu cafè i que han passat per la casa de la vila, podrien envejar-li. Ens referim a les seves intencions, mancades en absolut de tota mena d'hipocresia.

KODAK.

.....

Per evitar les fatals complicacions pulmonars del xarrampió useu el

Xarop Puig

JORDI: Arri... Apreta Joanet... APTT...
 RICARD: No, no el peguem més, pobret, no pot. Està flac...
 PILAR: Li donarem oli de fetge de bacallà perquè s'engreixi...
 JOAN: No el voldrà prendre... No li agradarà.
 RICARD: Sí... ¡Li donarem **OLI DOCTOR DOU** de fetge de bacallà, el que prenem nosaltres, que és molt sabrós...
 Cada ampolla només val 3'75 pessetes en totes les farmàcies.

fet de què la violència s'hagi produït, significa l'antfresi del reconeixement legal de l'autoritat que s'imposa per un procediment semblant.

Cal atendre que el 14 d'abril es proclamaren dues Repúbliques: La República Catalana i unes hores més tard la República Espanyola, la qual cosa, no és un joc de paraules i de mots, sinó ben al contrari. Doncs bé; jo tinc de dir-vos que la una no tenia res que veure amb l'altra i us diré els motius que tinc per creure-ho d'aquesta manera. Per endavant cal admetre i acceptar que el que caracteritza els actes dels homes és, més que cap altra cosa la intenció. Un mot, per exemple, pot ésser un afalac o esdevenir un insult. La intenció amb que ha estat pronunciat és el que ho determina.

Ara bé: la República Espanyola fou proclamada per a enderrocar la monarquia amb totes les seves conseqüències. Aquesta era la seva finalitat i intenció. En canvi, la proclamació de la República Catalana, va ésser feta amb una intenció i una finalitat expressa i concreta: retornar a Catalunya la categoria d'Estat, i per entendre que el règim monàrquic, constituïa el pitjor obstacle i el més greu inconvenient a les aspiracions de Catalunya, dalerosa de conquerir les facultats de abans i que ens corresponen per dret i per l'història.

El viatge a Catalunya dels tres ministres espanyols.

A l'arribar en aquest punt, em cal remarcar la cordialitat i la intel·ligència demostrada pels representants de la novella República, amb referència a les coses de Catalunya. Aquest fet, al meu entendre, és l'elogi més contundent que pot fer-se del nou règim, en virtut del qual, conquerí un lloc preminent dintre el concert de pobles de cultura molt superior a la nostra.

La República Espanyola, per boca dels seus ministres, reconegué el fet de separació i un de-

cret així ho confirma. Es aquell que diu: «Restaurada la Generalitat al proclamar-se la República Catalana...» Més tard, altre decret ho refermava d'una manera taxativa. Per tant Espanya es posava límits i acceptava el pacte entre els dos. Aquest és l'estat legal de la nostra terra d'ençà de la proclamació de la República Catalana, la qual, juntament amb l'Espanyola feia caure la monarquia que mantenia Catalunya i Espanya en un règim uníestatista.

L'Estatut

Aquest pacte o conveni resta cristal·litzat en l'Estatut, que vé a ésser l'expressió de la voluntat catalana per conuiu amb Espanya. Dos decrets s'han publicat referent a l'Estatut, que han estat complimentats al peu de la lletra, la qual cosa referma l'existència del conveni, a més de significar la fidelitat amb que Catalunya sap complir els pactes convinguts. Ara, amics, jo no sé veure amb quin dret les Corts Constituents espanyoles poden escamotejar la nostra voluntat plebiscitàriament proclamada.

Pel caràcter, precisament, de pacte poden deixar d'aprovar l'Estatut i fins tenen el dret de revisar les clàusules. Es molt natural que si Catalunya vol viure dintre d'Espanya, sigui Espanya la que estudiï qui vol entrar a casa seva. I nosaltres tenim el deure i obligació de respectar en absolut les decisions de les Corts d'Espanya per la raó de que nosaltres també votàrem l'Estatut amb absoluta llibertat i no tenim dret a exigir-los que diguin una cosa diferent de la que pensen.

Ara bé; si no accepten la nostra oferta o les condicions que volen introduir-hi modifiquessin l'Estatut de tal manera que el fessin inacceptable a la nostra dignitat catalana, llavors cal tenir en compte que ens cap el dret de dir que no hi estem conformes i que per tant quedem deslligats de tot compromís. (Ovació).

**Pel tractament extern de
les malalties del pit**

USEU

POMADA PUIG

INSUBSTITUIBLE EN LA MAINADA

Altrament, l'Estatut esdevindria un engany, perquè continuariem en la mateixa posició a la qual va portar-nos Felip V. Uns que manerien i uns altres que no farien altra cosa que obeir, la qual cosa significaria, a més, el triomf de la hipocresia.

El pretext de la nova Constitució

Cal fixar-se que pot succeir que ens diguin que prou voldrien aprovar-lo, però, que no poden per oposar-s'hi la Constitució. En això caldrà respondre que la llei fonamental d'Espanya ha estat feta després dels tractats entre els representants de Espanya i de Catalunya i que, per tant, és la Constitució, la que amb bona fe, ha de desfer-se o renovar. Això seria igual com el d'aquell home que detentés un camp, o mobles o diners d'algú i el propietari els hi demanés i es prengué un termini d'un any per a tornar-los, finit el qual s'encarés de nou amb el propietari l·legítim i li digué que té tota la voluntat de tornar el que li deu, però que durant aquests temps ha fet tots els possibles per declarar-se insolvent. El respecte que em mereixeu, priva que digui el mot just que caldria aplicar a l'home d'un semblant procedir. (*Grans aplaudiments*).

Final de la Conferència

Va referir-se després el senyor Maspons al dictamen de la Comissió nomenada pel Govern, per a dir que el seu treball no resol el nostre problema. Que els diputats de Catalunya no tenen facultats per acceptar esmenes, i finalment, exhortà als reunits a treballar pel nostre enlairament racial enfortint la nostra voluntat nacional a fi i objecte de conquerir per la nostra terra la seva anhelada llibertat i amb ella la Pau, la Prosperitat i el Progrés de tots els seus fills en l'ordre polític, econòmic i social.

No cal ponderar com fou ovacionat.

Olis minerals - Carbons - Ferreteria

Materials per a soldadura autògena

FERROS MATEU

Pere Rifà

Enric Delaris, 58 - Telèfon, 24

MANLLEU

Per la Delegació de PALESTRA d'aquesta vila fou cursat el següent telegrama:

Governador Civil

Barcelona

Delegació Palestra Ripoll, protesta energicament penyora imposada "Palestra" per considerar-ho atac a la dignitat nacional de Catalunya.

Clos, president

Planes, secretari

J. VIVES FIGUEROLA

Autos

Transport

SERVEI DIARI
A BARCELONA
amb auto-camió pas-
sant per
Torelló i Manlleu

Per encàrrecs:

RIPOLL - C. del Prat, 3
Telèfon 72

BARCELONA
El Ràpid, C. Rec, 11
Telèfon 11.366

**Preus
econòmics**

La Pallaresa Passeig de
St. Joan, 16. Telèf. 50.605

:: COMTAL CINEMA ::

Avui i demà

Cartell colossal!

El pasado acusa

Drama de sufriment, de culpa i virtut,
parlat en castellà interpretat per les pri-
meríssimes figures del cinema hispànic.

Barry Norton

Luana Alcañiz

Carles Villarias

Rosa Granada

A més la colossal pel·lícula

Jóvenes pecadoras

i també es projectarà

REVISTA FOX i COMICA

AJUNTAMENT

SESSIO DEL DIA 28 D'ABRIL DE 1932

Com de costum és de segona convocatòria; com és de consuetut la presideix l'Alcalde assistint-hi els regidors senyors Morera, Castell, Puig Z., Coma i Padrós.

Llegeix el secretari l'acta de la sessió anterior que és aprovada i signada per tots.

Per tal d'assistir a l'Assemblea de la Federació de Municipis Catalans que tindrà lloc el vinent dia 8, és invitada aquesta Corporació, i s'acorda hi assisteixi el regidor Castell — que li deu ben agradar encara que faci el desmenjat — qui anirà a l'àpat i a aquesta reunió que serà — diu en Clo-sa — inicial, essencial i estatal.

Eudald Brusí demana adquirir un ninxo per enterrar-hi el seu fill, i que no tingui de rebre sepultura a la fossa comú, com tenia demanat.

Es llegida la sentència del recurs interposat contra la Direcció de Rendes, fallat favorablement a l'Ajuntament, de que ja es tenia notícia i en el que entre altres hi ha aquests dos importants punts. El desvetllament del diputat Carrasco i Formiguera, que presentà el seu dictamen a misses dites — fins en això cavernícola — i la cobrança dels atraçaments en la liquidació del vinent segon semestre.

L'«Unió Pajaril» celebra un concurs ocellístic la vinent Pasqua Granada i demana 100 pessetes. Es farà com els altres anys.

Hi ha una petició de permís d'obres i diferents comptes per aprovar.

Es llegida una carta de l'Assessoria d'administració local de la Generalitat en la qual es demana urgentment unes dades que el secretari té ja quasi acabades; són aquestes dades, sobre la constitució actual de l'Ajuntament, terme municipal, comunicacions, transports, padró, indústria, cens obrer, comerç, mercats i fires, agricultura i ramaderia, justícia municipal, força armada, funcionaris municipals, reglaments, estadístiques, aigües llum, sanitat, nateja pública, escorxador, hospital, beneficència, assils, policia urbana, policia sanitària, camins veïnals, hisenda, taxes, drets inventari, patrimoni municipal i seguit d'uns considerandos mendicants del secretari per la prosperitat de l'erari del municipi.

En Puig Z, demana una còpia per l'Arxiu de Sant Pere, ja que aquestes dades reflexen l'estat actual de nostra vila.

L'agent del municipi de Girona diu que té mes de 40.000 ptes. de saldo a favor de l'Ajuntament.

Es acaba la sessió, deixant sobre la taula la alineació de la tanca del carrer dels Valls d'en Budallés, perquè no hi ha l'arquitecte.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, es dona per acabada.

GRANS MAGATZEMS DE
NOVETATS PER A SENYORA

L'Innovació

Avda. Portal de l'Àngel, 38
Portaferrissa, 7 i 9
Barcelona

Representant a Ripoll

IGNASI PUIG

Agent matriculat

Es passa a domicili amb
els mostraris previ avís

CLINICA DENTAL

I. DOU ABADAL

Odontòleg

CONSULTA DIARIA

menys el dilluns

Matí de 9 a 1 Tarda de 4 a 7

Especialista en malalties de la boca i dents - Extraccions sense dolor - Aparells fixes amb or i platí - Vacunoteràpia - Incrustacions de porcel·lana. Esterilització absoluta

St. Pere, 1. 2.^{on} (Casa Sirvent)

RIPOLL

La memòria del Banc Comercial de Barcelona

Es plaent en aquesta hora de vertader neguit econòmic, i plena desconfiança econòmica donar una ullada a la Memòria d'aquest Banc, del pasat exercici 1931, setè de la Societat.

Si aneu repassat les xifres globals de Caixa, Càmera de compensació bancària, Comptes corrents, Cartera d'efectes, Negociació de cupons i Amortitzacions hi notareu un increment ascensional, que diuen molt a favor de la potencialitat econòmica del Banc.

Anota — amb acert — que si la intensificació d'activitats no s'han traduït en majors guanys es deu a la greu crisi econòmica que en altres efectes ha ocasionat la desvalorització de la Cartera. L'any 1931 ha sigut pròdig en aconeixements de tots els ordres que han influït d'una manera general en l'economia mundial, especialment en l'economia espanyola i singularment en l'economia local.

Assenyala com a preeminents en l'ordre internacional l'angúnia econòmica d'Alemanya i l'abandó del patró or a Anglaterra.

L'economia espanyola ha vist una accentuada desvalorització de la moneda, degut a aquesta crisi mundial i al fet greu i trascendental d'un canvi de règim que si bé s'efectuà amb un seny exemplar no ha pogut evitar el natural estat d'expectació i alarma que es traduí en la retracció de capitals estrangers, l'emigració dels nacionals i atresorament de bitllets i una paralització en les

activitats bursàtils. Catalunya, que viu una intensa vida econòmica, ha notat amb major increment que les altres regions espanyoles els efectes d'aquesta crisi i que cal afegir-hi el fracàs d'una institució bancària de Barcelona.

Amb tot, fa constar que no ha volgut recórrer al Fondo de rehabilitació que autoritza el Consell Superior Bancari, i ha adaptat el tipus de cotització oficial de 31 de desembre de 1931, de tots els valors que integren la seva cartera, inclús els de l'Estat, per seguir la tendència d'enrobustiment de la Societat encara que es tingui de sacrificar el dividend.

Hi ha també un ben lloable gest que ens cal remarcar. El Consell d'Administració refusa l'assignació a que té dret del deu per cent en relació al Capital de Pèrdues i Ganàncies i el cedeix com a remanent per l'exercici següent.

Aquest noble gest ens cal comentar-lo ja que per si sol diu molt a favor de l'encert i interès dels homes d'aquest Consell Administratiu que comanden el govern de la Societat.

Altre fet important és la implantació de Sucursals i Agències en les localitats i en els locals en que les tenia instal·lades el Banc de Prèstecs i Descomptes, que es troba en liquidació.

Resumin, una memòria i un balanç que mostren abastament la potencialitat econòmica del Banc Comercial de Barcelona, filla de una acurada admintstració i una acertada direcció.

Les sessions de Cinema ALTAVEU

La nostra segona sessió celebrada el passat dijous ens cal confessar que no l'acompanyà l'èxit de la primera. Hem pecat d'excessius teoritzadors. Enderiats massa, en l'anàlisi meticulós de les diverses formes de dir i dels diversos accents cinematogràfics, ens ha fet perdre de vista el contingut que necessàriament ha de tenir tot film.

Enamorats de la forma, de l'estil soviètic, ens ha mogut a presentar pel·lícules de tanta envergadura com «La línia general» i «Romance sentimental».

I el públic, cal confessar-ho, no ha sabut copsar l'eloqüència de termes sensacionalistes i teories bastides amb la música de les imatges, degut, sens dubte, a un excés de producció que es feren cada cop més confuses i més confusionàries.

Conforme anunciàvem, serà aquesta la última de cinema rus. I ens mou a fer-ho perquè sense adonar-nos-en passaríem de la comprensió a l'apologia. No que considerem que les idees siguin nefandes, el que té una idea o en té una altra, ell se'n gaudeix o en pateix, perquè tenir una idea és

tan involuntari com tenir palpitations (però qui pateixi palpitations, farà bé d'evitar els ensurts i la fadiga) sinó que considerem inútil per a un home que no en té, fadigar-se i espantar-se per tal d'aconseguir-ne. Idees, cadascú té les seves; però apropiat-se amb el pretext de l'art o altra cosa les que es rebutgen, ho trobem un joc infantil perillós.

«La línia General», fou seguida per el públic amb gran interès, i lent, ah!... i oh!... davant d'una propaganda comercial de unes idees socials mai vista en el ram dels automòbils o de la sabateria i forma a les files de una mena de comunisme d'importació.

En quant al «Romance sentimental» fou incompresa per bona part del públic que es prengué aquesta meravellosa producció de imatges, amb cert escepticisme, fill, sens dubte, del cansament de la seva sensació artística.

La pluja que en el carrer anava caient, llevà gran nombre de públic a l'espectacle, que continuarem representant pel bon nom de la cultura rioplessa.

— **Els festeigs del dia 14 d'abril.**

Uns programes curiosament confeccionats pel Municipi i altres de particulars, ens avançaren el programa d'aquests festeigs per commemorar la gesta de Francesc Macià proclamant la República Catalana.

Ja el dia 13 a la nit, hi hagueren sessions de cinema, audicions de sardanes a «Resorgiment» i una conferència a l'«Esquerra Republicana», a càrrec del seu president Xavier Casademunt, sobre el tema «Catalunya i República». No donem el resum de la seva peroració perquè no disposem d'espai suficient. Causà però, gran, estranyesa la seva afirmació de no ésser Guifré el fundador de la Nacionalitat Catalana, ni tan sols del Monestir de Ripoll. La seva conferència mereix uns mots, més propis d'un crític, que d'un senzill cronista. L'endemà hi hagué una manifestació per entregar uns missatges a l'Alcaldia, aquesta manifestació no tingué el lluïment que era d'esperar, doncs, creiem que esperaven més de vint-i-cinc persones. Acte seguit la conferència de l'il·lustre jurista Francesc Maspons i Anglasesell, que donem amb tota profusió per ésser viva expressió dels nostres anhels. Després, cantades de l'Orfeó, del Cor de «La Flor de Maig», audicions de sardanes i sessions de cinema.

— **Defunció.** El passat dimecres morí el noi Francesc Brusí, després de llarga malaltia.

Rebi la família el nostre sentit condol, especialment el seu germà Joan, el nostre atent camarer i els repartidors de premsa, En Pere i Gabriel.

— **Visita.** Dissabte passat visitaren el Monestir, la directora, professores i alumnes de la Normal de Mestres de Barcelona, en número de quaranta aproximadament. Voldriem que la curta estada entre nosaltres els hi hagués estat ben plaent.

— **Concert.** Dijous de la setmana passada, tingué lloc al Saló Comtal, un concert-repàs a càrrec de l'«Orfeó de Ripoll» la concurrència, nombrosa i l'execució ajustada, la qual cosa posà de manifest els progressos realitzats per la nostra primera entitat coral. Convé remarcar l'execució acuradíssima de la solista Alberta Moret qui constitueix un veritable valor artístic per l'Orfeó, i a qui felicitem efusivament així com al mestre Director i massa coral pel seu segon concert ja públic a Ripoll.

— **La nova Junta de la Beneficència.** Ha sigut democràticament designada la nova Junta que adminis-

trarà el nostre benèfic establiment en aquesta forma: President, Francesc Guillamet; Vice-President, Pasqual Masdeu; Tresorer, Eudald Castells; Comptador, Jaume Planas; Secretari, Daniel Maideu; Vice-Secretari Josep Masoliver.

— **Nou horari dels barbers.** De comú acord entre patrons i obrers han establert aquesta nova jornada de treball des del dia 2 vinent.

Dies feiners, de les vuit del matí a les vuit del vespre; dissabtes i vigílies de festa, fins a les deu de la vetlla; els diumenges i festius, de les set del matí fins a la una de la tarda. Els dilluns, tancat tot el dia.

— **Funerals.** Dilluns de la passada setmana, tingueren lloc a l'església del Carme de Vic, els funerals per l'ànima del conegut industrial de Vic, En Josep Gros, traspasat el divendres de la setmana anterior.

Trametem a la família nostre sentit condol, d'una manera particular a l'amic Rnd. Josep Ragner, cunyat del difunt.

Tip. Ripollesa, Daniel Maideu; Telf. 89.— Ripoll.

CASINO DE RIPOLL

Grandioses sessions de
Cine Sonor i Varietés
per demà tarda i nit

LA CHICA DE LA NOCHE DEL SABADO

per Clara Bow

Revista d'actualitats Paramount

LA BORDA CONQUISTADORA

per Richard Arlen i Fay Wray

Pesadilla maestro

junt amb la notable parella

LES CICLISTES BROCK-WAY

amb els difícils treballs sobre bicicletes
i acrobàcies notabilíssimes constitueixen
tan EXTRAORDINARI PROGRAMA

Redacció i administració, St. Pere, 2. - Ripoll

EL MILLOR APARELL RECEPTOR

ZENITH

RADIO SERIE 1932

SUPER HETERODYNO

Representant: Narcís Maideu

Una atzagaiada com un temple és recollida i contestada per «Estat Català»

Dilluns d'aquesta setmana rebiem de mans d'un excel·lent amic i ferm nacionalista de la barriada de Sans, el número d'«Estat Català» que publica l'article que reproduïm a continuació, com a rèplica patriòtica a uns mots plens d'espanyolisme borbònic, encaminats a sombrejar els prestígis immaculats de la gloriosa «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» i apareguts en un periòdic local, que ni solament volem escriure el nom, de llàstima i pena que ens fa, amb tot i ésser «El clamor del magisterio local», i amb el qual tenim ferm propòsit de no dialogar.

Val a dir que l'atagaiada no ens ha sorprès. Temps ha que l'esperàvem. Ja pressentíem que un dia o altre tenien de comprometre'ns davant de Catalunya. El que no esperàvem és que l'atac a la nostra espiritualitat, de la qual n'han estat sempre uns eternals enemics, vingués d'aquesta banda, i que fossin els redactors d'un periòdic d'esquerra republicana (?) els qui ens havien d'ofertir una nova avinentesa, per poguer testimoniar l'admiració pregonada que sentim per la tasca patriòtica que ha portat i porta a cap l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» amb la joia i beneplàcid de tots els veritables i autèntics catalans.

UNA ABERRACIÓ

Llegim a «Clam Popular», de Ripoll, portantveu de l'Esquerra Republicana, una gasetilla dedicada a la «Protectora de l'Ensenyança Catalana».

Considerem un error i manca de criteri, dir que «no es necessita d'una entitat determinada per alliberar una terra, etc., etc.» quan precisament, vist el fracàs de l'E. R. de C., cal que no una, sinó totes les entitats catalanistes, s'ajuntin perquè cadascuna treballi per l'ideal, que altres amb la seva inactivitat no han sapigut fer.

La «Protectora de l'Ensenyança Catalana» precisament, té les simpaties dels catalans, perquè dintre el seu esperit patriòtic no hi existeixen ni convenis ni claudicacions de cap mena.

Tots els partits nascuts, novells, estan plens de gent *arrivista*, sense que els seus directius vulguin passar *llista* per a comprovar la seva catalanitat; i no ho fan, perquè saben que haurien de llicenciar més de la meitat

dels seus correligionaris sortits a darrera hora.

La «Protectora de l'Ensenyança Catalana» no sols té raó d'existir, perquè vist els desençerts dels homes de la Generalitat, no podem nosaltres, els catalans, restar inactius a casa.

«Clam Popular» de Ripoll, comet l'aberració de dir que l'ensenyança catalana correspon a l'Estat (?). Aquesta afirmació sols l'admetriem de l'«A. B. C.» o senyors que haguesin militat a la U. P., de malaurada recordança.

Sapiguen els homes de «Clam Popular» que hi han fets testimonials que demostren que els actes més heroics han estat portats a cap per homes d'apariència humil. Mai els «matons» han fet res; per això els escriptors sevillans germans Quintero han trobat tants temes en el camp «*matorlesc*» per a donar en públic les seves ridiculeses.

El poble de Catalunya necessita Cultura Catalana, no tanta xerrameca podrida.

J. N. J.

De «Estat Català».